İDEOLOJİK RANTÇILIK

Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nden on yıldır alışık olduğumuz bir üslup içinde 31 Mayıs 1999 tarihini taşıyan ancak elimize 10 Temmuz 1999 tarihinde geçen yeni bir yazı daha aldık. Yazının özü, Milli Folklor dergisine "bütçe yetersizliği yüzünden" abone olunamayacağını bildiriyor ve "Yayın Seçme Kurulu"nun bu değerlendirmeyi yaptığını söylüyordu.

Siz değerli okuyucumuzun çok iyi bildiği üzere, daha önceki yıllarda Bakanlık bize gönderdiği matbu mektuplarda "bütçe yetersizliği yüzünden mahalli yayınlara yeteri kadar yer veremediğimizden derginizi alamıyoruz" derdi. Bu yılın değişikliği, "mahalli yayın olmadığımızın kabulü" olmuş. Milli Folklor'un Amerikan Üniversite kütüphanelerinden, Yakutistan Üniversite kütüphanelerine kadar dünyanın bir çok "bilime değer veren" kuruluşunca koleksiyonunun oluşturulduğunu belli başlı uluslar arası indeks tarafından tarandığını, her dilde ve her Türk lehçesinde yazıların yayınlandığını, geniş bir yazar ve okuyucu kitlesine hitap ettiğini, dergimizin alt başlığının **"Uluslar Arası Halkbilimi Dergisi"** olduğunu yıllarca, bize gönderilen matbu "mahalli yayınlar" mektuplarından sonra Bakanlığa bildirdik. Kültür Bakanlığı, kutlayarak kamuoyuna duyurmalıyız ki, bu yılki "olumsuz" yazısında "mahalli" ibaresini kullanmamış. Bu hem bizim için hem Bakanlık için başarıdır, olumlu bir gelişmedir. Önümüzdeki on yıl içerisinde demek ki, dünyanın diğer ülkelerindeki aydınlar kadar Türkiye okuyucusunun da bu yayını izleme hakkının bulunduğunu anlatmamız gerekecek.

Yüce Atatürk, genç cumhuriyetin çağdaş kültür temellerini atarken, halkbiliminden büyük oranda yararlanmış, Türk dünyası ile ilişkilerde folklor araştırmalarının önemini vurgulamıştır. Atatürk'ün attığı bu temel üzerinde başta Milli Eğitim Bakanlığı, Türk Dil Kurumu gibi devlet organları olmak üzere, Türk Ocağı ve Halkevleri gibi kuruluşlar yayınladıkları onlarca dergi ile folklor araştırmaları yapmışlar, devlet tarafından desteklenmişler ve takdir edilmişlerdir. Günümüzde maalesef bütün mesaisini folklor araştırmalarına veren ve on iki yıldır bilimsel bir ciddiyet ve sorumlulukla yayın yapan dergimizin dışında ikinci bir folklor dergisi bulunmadığı halde (sayfaları arasında folklora da yer veren diğer dergilerin bu ilgisini elbette şükranla karşılıyoruz), Bakanlık, bu alanda yayın yapan tek dergiye ödenek "bulamamaktadır". Yıllık geliri bugünkünün onda birinden düşük, büyük bir savaştan çıkmış genç Türkiye, Atatürk döneminde onlarca folklor dergisini yayınlayacak gücü bulurken, günümüzde bir alandaki bir tek bilimsel dergiyi dahi okuyucusuna sunamayanlar, Atatürk'ün izini ne kadar geriden takip ettikleri sorununu bir daha düşünmelidirler.

Ne var ki, bizim şahsi düşüncemiz devletimizin bugün de güçlü olduğu ve gerekli ödenekleri -bir takım kısıtlamalar bir yana- kurumlara aktardığı yönündedir. Nitekim, Bakanlığın adı geçen Yayın Seçme Kurulu'nun ideolojik çıkar temelinde bir takım "yandaşlar"a çok kolay bir biçimde "bütçe yetersizliği"ni "yeterliliğe" dönüştürdüğü ulu orta söylenmektedir. Bu dedikoduları önlemek üzere Bakanlığın, kendilerine başvuran ve satın alınan ve alınmayan yayınları kamuoyuna açıklaması gerekir diye düşünüyoruz.

Bunun da ötesinde Kültür Bakanlığı, ideolojik saplantılardan uzak, bilimsel verilere dayanan bir "yayın seçme" sürekliliğine ulaşmalıdır. Çünkü, bir yıl alınan, ikinci yıl alınmayan yayınların koleksiyonları bozulmakta, bu da süreli yayınların sürekliliğini okuyucu açısından olumsuz yönde etkilemektedir. Daha önceden satın alınan ve koleksiyonu yarım kaldığı için okuyucuya sunulmayan yayınlar, devlete yük getirmektedir. Türkiye artık bilimsel düşüncenin öne çıktığı bir kütüphanecilik anlayışına ulaşmalıdır. İdeolojik yakınlığı kalkan olarak kullanan rant temelindeki yandaşlık, Türkiye'de artık prim yapmamalıdır. Bunda hangi ideolojiye yakın olursa olsun gerçek aydınlara, bilim adamlarına görev düşmektedir.

Milli Folklor'a göre sorun Kültür Bakanlığı'nın neyi seçip neyi seçmediği sorunu değildir. Milli Folklor'a göre sorun ahlaki bir sorundur, ideolojik rantçılıktan Türkiye'yi kurtarma sorunudur. Türk aydınını Atatürk'ün kültür politikasının ışığında ideolojik rantçılıkla mücadeleye çağırıyoruz. Aydının en iyi uzlaşma vasatı bilimdir, aydınlarımızı bilimde uzlaşmaya çağırıyoruz.

Doç.Dr. M. Öcal OĞUZ